

gr168ast

Asta and Mohammad, mainly; Mohammad = half-brother of Ibrahim, Asta = A, Mohammad = M, Z = Zaara = Zara Kondi, Ad = Adam, G = guest, MM = Malam Mohammad, C = unnamed child

4700 words, 32 minutes

<A> gaal maat, sei gade al abú bierrid beiid kini, ilga ilkallama, hayye, keef abu maryama gal ma naší da keef jilda dugut da aafe sei, inti aloom haadi mašeet leeki d'aaka kula min b alarba simiita marðaan

<M> mine (0.24)

<A> aa aaba l haaj abakar, keraači al haaj di amm xafiife

<M> amm̄a l haaj weenú

<A> amm̄a al haač mohammad, maimuna

<M> wēi wēi

<A> hu kula mi našíi?

<M> nzeen

<A> šiqula hawaan jini da alla šinu da, kaarbinna fi janaral seí (0.37)

<M> wēi gal, yo kaarbinna fi jenaral a,

<A> aaha

<M> yoo

<A> hedár al şabá

<I> mine

<A> alhaaj, aa, a?a mi brahiim, alhaaj, al hana laayin tanki da, gayyaltu aafe

<M> laale use intu aafe

<A> alhaaj abakar

wēi, wēi hu bas, aa, mardaan naam fanne kaltumu waddu l aafe, use alla ibaarik (0.59)

<M> mašaalla

<A> mardaan aa raagid fi l laptaan

<M> mid'owwil a

<A> ana di simiita kula min banaat al laarba, kařabó baguul ba t taalaata, u aloom mašeet šifta

<M> mašeeti le jeneral

<A> aha mašeet le jeneral da al hamdu lillahi, šaara faatat dedda mašeet, axeer aloom da al hamdulilla, katabo le gal ibar miye, hu iširiin, kula haajje mašát šarattan jaabattan (1.29)

<M> miye hu iširiin

<A> wēi min awaltámis, wa gade alla hu amís madiri gade kula

<M> al ibar haadi miye wa iširiin katabooa (1.33)

<A> aha, fajír id'ubzú arabaa, gaayle arabaa muqurub alla ešiya kula arabaa al yoom da ašara tineen, ašara tineen

<M> iyo ašara tineen fi l yoom

<A> uuhu

<M> hu tebaan (1.46)

<A> tebaan, amma kula jilda da aafe, alhamdu lillaahi, an našaara dedda aš šiqúl čat bilum fissa bas bud'ulga, hay xadiija, maalá, zaara, agiif anta as sayyi leena kan nigayyilu, aa ha ha wai agiifi bagum

<Z> ba l maala dugó, baxalli leeki hanaaki da baersil leeki xadiija kula šiif il bibga leeki bas, fineedgí kula kan ibki leeku

<M> uu

<A> fineedigí da

<M> saqayyir sei  
 <A> a ša r raadiyó  
 <M> iyo  
 <A> wəi, ana gul iduxul leya fiya kulkul  
 <M> inzeen (2.29)  
 <A> stafurla, ammí, ammí, ma qassalti eedeeki wa  
 <M> ana ma fakkar leya kula sei  
 <A> qassalti edeeki sei  
 <?> wəi  
 <A> ha šili l lemuun da gallimí jiibí lohum, Paşsilí, as sakkiin kula aqsaliyya (2.47)  
 <?> asta, ana sei mašeet xalaas  
 <A> aa, ana sei mašeet axuuk, sei mašeet la janaral ana mašeet hineen da la laayin tanki ma ligiitum egab qaadi, ana kula şalleet al duhúr kula fi r raf dugó jiit fa, şalleet al duhúr dugó jiit  
 <I> inta gaayid fi maiduguri  
 <M> ana gaayid fi maiduguri ayye  
 <A> gaayid fi maidukuri  
 <M> fi foolo rood (3.12)  
 <I> fi jiare  
 <M> fi jiare  
 <A> brahiim da šabá, katiiriin šaba iyaal aa da aaji  
 <M> aaji, kula bišaabí aaha  
 <A> aaji kula bakaan bimši kula  
 <M> bukaan bimši kula bisalu inta axu hana ibrahiim baguul la wai an naam biaarif biraahii da kan šaaf aadum kula bisala (3.30)  
 <A> intu dool da akaad zamaan gaadiin jamí da čat ikurbuuku amku waade abuuku waayid  
 <M> čat aniina waahid ho abuuna waahid  
 <A> mista jon, fundugí da axallia  
 <M> di xidimitta sei  
 <A> a di xidimtí, ha zaara gammeeti, dedda gammeeti a  
 <Z> wəi (3.58)  
 <M> inti qaadi bitixádami alla šinu  
 <A> ḥarrīta kula sei čat aloom al leela kula walá hiilki walá šinu  
 <M> ha sei tugoodu ammí tilaanasu  
 <A> ha kula sei baggeeti min beekki le hineen bas  
 <Z> mašeet la ammí doola qaadi (4.14)  
 <A> marít jime kooš  
 <M> yo wəi marit jime sei ke bas yaamada aj jiit ligiitum beeku hidirtuhum beeku hineen da  
 <Alh> asta šaalo taawul hana gooni fa  
 <M> mine dool d'aradook  
 <A> šaalo t taawul hana gooni da taawilum helaalum axuí  
 <Z> haay taawulna abuuí ille abuuk bas al bišira at taawil hanaana alhaaj mahammad  
 <M> dugut keef taad'i abu iyaala gaayde sei  
 <A> aa dugut da aafe  
 <M> şabár  
 <A> čat kula şabaro kula aş şabúr hi di bas şaabire  
 <M> hi bas aş şaabire ana kula aarif da al eeb gabúl kula hana hu bas da (4.40)

- <A> hi bas aş şaabire  
 <M> hi bas aş şaabire  
 <A> hi bas aş şaabire, ha l iyaal ijú leek matá iweduuk  
 <M> m?m, agiif bajarrib bamši bašiifa dugooní  
 <A> inzeen ha dadda kan jiit b al maala kan  
 <M> ma jarrab mašeet fattáša, kan ligiita, xalaas kan ma ligiita kan bajiku iwadduuni  
 <A> iyo (4.53)  
 <M> ta dugut kan ligiita xalaas kan ma ligiita kan bajiku wadduuni, da bil litineen da badowwur ban, šiya ke ke kula badoor bawaddiyya le bukaan at tarje  
 <A> kolo di ma jaatku sei, bit hiil abba  
 <Z> kolo weení, miyaana raagde miyaana  
 <M> dugut kula gaayde miyaaku wa  
 <A> daa lei, da leí sawwo laa amuña hana magaranta bidoor kan ta ligiya  
 <M> kan ta ligiita bidoor awaddiya  
 <A> bidoor iwaddiyya le bukaan al girá, guuli le abuura tammat laa (5.05)  
 <Z> ha dugut da kan mašeet ma ligiita bagayyim al iyaal dugut ši maafi huwa  
 <A> a?a  
 <M> a?a, ille kan mašeeti dugut ma ligiitiya da, dedda tuguul tuguul leya ba l litineen da  
 <A> wəi b alitineen sei  
 <M> ba l litineen da, šabá saa ašara  
 <A> ammí zaatha kan abuwa ja da, ba litineen kan ma saa?a da timši  
 <M> šabá saa ašara le ašara waaid da,  
 <A> wəi  
 <M> bají alga hineen, dugo tigum ba litineen, ha kan dugut ligiitiya da (5.36)  
 <Z> hu tara abuuha haadi máša l girá al faskari ammanta laha  
 <A> ammí, andí leha ad'iya lemuun tineen tiwaddi le iyaalah  
 <M> a?a, ad dawwarná da, ma mašát a, iktubu uşumha ma išuuluua ma šaalooha dugó kan dugó kan tijí tiseyyi šuqlaaya (5.46)  
 <A> dugó kan tijí tiseyyi šariya  
 <M> dugó kan tiseyyi širiya  
 <A> tiseyy amalíta tiširi şabuunha ba agila kan timši, góngo da haadi ammí kan lammeetu laha kuwa ma taakula  
 <M> uu aj jadiid da šiqulum waahid al gongo doola sawwu le šiqúl al  
 <Z> mm aa al gongo xalli minki kakkat maafi ma inda haal hana šay  
 <A> hajje aaše maafi, banaatí sei xabarhan nijiq, naam (6.03)  
 <M> aa hu kula su?aad ma kamadá, kan finšaan huda kula ma sawwa da, šaan ma ligí ma iríf be kadár le bišiliua ma bišiliua bas  
 <A> aa bišiliua inta waagif giddaamha da gaasi kula fiya, inta dugut inta bitsaw lehum kan leya hu a nid' nid' d'aak ke da mata ifattiš laha (6.24)  
 <Y> hu kula minfalíq irfite sawwá jadiide alle ke dugó xalló  
 <M> hu da marta hawsaaye gal  
 <A> hei ammí taali hemaay bisajjin mayí šiilkı kalaamki iwaddí qaadi guuli leeki tineen talaata ke, xalla waddí leeki waddi le jaaman ani di hanaayí mašá min kuure  
 <M> maaše le jaaman  
 <A> bijí min qaadi sei  
 <M> iyoo (6.42)  
 <A> šinu da, min jaaman, ana gul laa ke, taali hemaayí ilkallami lei hineen kaaseet hissiki imši le jaaman qaadi

- <M> al kakkad gal tiwadda le jaaman  
 <Z> aš šuqúl, gambarú kula maani šaayfinna bas bimši yaa qaadi  
 <M> abát  
 <MM> abata keef  
 <A> gaal maaše  
 <M> alfaddal  
 <A> gaal hi timši gal missejjile  
 <Z> naam aafe  
 <I> tixaafi min an naas doolaaka  
 <Z> maani xaayfe as sawwá da finšaan gambarú kula maani šaayfinne bas bid'ayyir hissi yaddar almaani aarfinne  
 <M> inti ana ma fihimtak, kefkeef d'iike xadiija banaam a mašeetu, ma allaageena tara  
 <A> ma ma laageena hemaayí (7.10)  
 <M> min d'aaka  
 <Z> asta anaam aafe  
 <A> to laale zaara, xadiija ween xadiija tibaaki  
 <M> amma zaara  
 <A> iyo xalliiha tiwaddi l gurunfál kan and'i bas hačti tijiiba (7.17)  
 <M> kan dugut ligiitiye kan guuli tijí, iyo  
 <A> kan ligiitiyya kula tijí leyqa, faatima koló  
 <M> mm  
 <A> xadiija, nagoodo lei, ana gal kan tawwa, birahiim ja bamši bašiifum, haw dawa hu kula Ɂuhúr ya alyoom ma ja, aloom kula, naharna hana aloom da xadiija dool indum šahár abat andiitum di d'aabatum (7.33)  
 <M> mhm, aloom da aloom, aj jimi sei  
 <A> yawa, aaha, albaare dooratum arba kib, a?a aloom as sab alla daxalo fookum be naáar aj jimi fi l leel lelt as sab, wəi, ha dedda, ille kan ja?, kan ?assad kam nemši našiifa  
 <M> raajilaa keef ammi, dag ma hessa bileen  
 <A> haay hessa hessa miskiin, raaṣa da fallagó Ɂahara kula ba eedeeya  
 <M> gaarinna fi l liptaan (7.53)  
 <A> a?a, abá ja le l beet, xadiija kula asupha ankasár min hineen, ho čaače čallakooa fi raaṣa hineen, fi d diffa al fasile ke  
 <M> hi kula gammat daawasat ma?á  
 <A> hinne tineen, čat daawasan be l wargidá al wargidá kula d'anooha hineen ke how fi galba hineen ke, dedda alle bixarruuan tixirri bas tara, gade da hemaayí ya d dabana mallad'oohan  
 <M> ad dabana  
 <A> wəi kula gal kan fi šiqúl kula išiilú (8.16)  
 <M> inkuun bis  
 <A> ya al qalla šalloxooha min a šuwaalaat kan gal be gurşá fiye išiilú, ya r runfá hiil as sariir di, kula mallad'ooha, ya d' d'aas kašoo?, ille šúql al baadaal ke  
 <M> amma ma lugó gurs sei ma inda maal  
 <A> lugó  
 <M> lugó, šaalo l katíl  
 <A> ligó ligó šaaló  
 <M> katiir  
 <A> ašara mandiri minna aqinne da šaalo maašiina ba maašiina nasiibaa (8.36)

<M> maašiina kula šaaló wəi gal  
 <A> mm ba hana qaasim kula, wəi hana huda gadiim kina hana qaasim da jadiid čat  
 <M> hana hu kula zeen ai, haná kula jadiid ai  
 <A> hu kula zeen bas kini, kan dugut kan naadum budoora faqad ma xisír fiye tilgá  
 (8.46)

<M> ma billagí  
 <A> ma billagí sei  
 <M> hana hu da, aj jidád min hanaayí sei hu  
 <A> aj jidád, aaha hanaak kula ana šaayfinne sei aj jidád  
 <M> hana š šifta da hana šifta sei  
 <A> yo gede da, al burnaay j jambum da marta gariib da bas şammooha da šaalo leha le jikka t talaatiin maafi  
 <M> al burnaay al mugaabulum, al mugaabulum a  
 <A> aa daaxil fi beeta bas, hu da daaxil ke isa sei, al burnaay da kan nisuwaana tineen kan ya barra ke (9.06)

<M> ween le l ganye  
 <A> uu daaxil fi zariipta čat bas dedda mi magd'iye usút ke šabaa da ke, yowwa ke bas, ha hu da ma lkallam da marta waade šaalo laha jikka xamsa, how šiišiye waade, ha d'iike kan šaalo laha jikka talaatiin maafi waade, ho walá ewwagoohum walá šunú  
 <M> ille min ta dawwaro šiqúl da jo da kula bidooru loum gurs ho ad'ooum  
 <A> humma al gammo bidaawusu kan šeed'aanum da salló humma naas ṭamaane fa  
 <M> masaarge, haramiin dool da, tamaane (9.33)  
 <A> ṭamaane naadum, čat d'aló, ba d' d'allaay daxalo sílak dugo hessoohum salaam aleekum da humma foog ad darb,  
 <M> mm  
 <A> ha hu gabúl al arbaa foog al burnaay d'aaka al arabaa fook iisa, iisa bišiil birmi, bišiil da birmi dedda xanák leya waay al maafindi katalni be l hawsa, dedda xalaas ja leyya, mak mak mak galba šangó yanta rannó rin,  
 <M> wəi tara (9.56)  
 <A> kaṛró dassó fi l beet karló,  
 <M> wəi tara  
 <A> nisuwaana kula jaahadan zeen, hinne kula d'alafoon lan fi beet karló, ana gul barka leekan ma daalalo fookkan kula intan sa?iidaat  
 <M> ma wallay ana da gabúl da xuf foog al duxuul humma da ala isillaay  
 <A> aa humma da ille haajitum čat naas al irfe sei  
 <I> akál  
 <A> ákul mana, mista joon, da wa gaayit, ákul, ámiš qaadi ammi taad'iik da xalla la abbahaatak, qaadi fi sei  
 <M> mm čat taal agoot taal agoot  
 <A> ammi taad'iik, amíš ammi taad'iik  
 <M> alhaaj maammad taal axuyí (10.19)  
 <A> šia abu zangoliye kawai, goozaay jambuhum mai naama da, ya şaabun hana nisuwaana ma xalloohum, ana kula ya andiití janaba kula, radiyooha fi beet xadiija axtí kula šaaló, raadiyo hana xadiija abu hijaaran arbaa da šaaló šaafó šaafó ke dedda gal banzan gomgomí kawai, fir zaggó minnum, hana andiiti kan šaaló hana xadiija kan  
 <M> hana andiitki hu mi banzá  
 <A> marit xaali hu kan anđáf šiye ke nađiif, šaaje hinna deela, ad' d'uwaal šiya ke deel da, wəi, šabá hana maryam ar rehhelooa be da amma duuna (10.48)

<M> inzeen

<A> ambari minhum, humma dool da kan daxalo fooga n naadum da an naam alla haadi isid ašiira, maadri helú da maafi, bisud'd'a da min ḥarrit xadiija l kabiire da sallo arabaa, yo min ḥarríta at taabinna xadiija l mašát fooga sallo ṭalaata, al burnaaye šaalaha jikka talatiin maafi waahid sallo xamsa, lammaan da hinne ašara tineen sei (11.14)

<M> al buşəd'd'e

<A> wəi, mašó baan barra bas gal me zaamuyi da naawi, xalaas baddadoohan, ligó gurş

<M> (Hausa), bisawu ban naawi šinu

<A> dallaatum maašiin, wəi xalaas ambaakir mine kula fanád haná (11.25)

<M> lugooan mibaddidaat

<A> lugooan mibaddidaat, mine kula fanád hana šaala, hine xadiija kan daateen kula ṭalaata waahid ma šaalooan wəi

<M> hana t talaata ma šaalooan da

<A> ma šaalohan, geedo fook sariiran, šarrad'o taabit, hei tara, hinne kula anta lammo gad'd'ooan beet waahid, bit hiil ḥarrit xadiija al leela fooka al wargida hi tibki qaadi da kula, al bineeya tibki kula fi s saraariik waayid, tak šaala jaabha laha kula

<M> jaaba gaal diya amki, diye l bit

<A> wəi gaal as akurbiya, le axutta waade gaal laha summuuki šinu (11.52)

<M> (Kanuri)

<A> şummuuki šinu, gal ya gana, ween bukaan amki had'd'at maalaha, gal maalá maal ween Ȱahabha, gal lei maafi, kula barmalo

<M> hiil bine saqayre

<A> bineye kweese kawai, čakma, hiil ašara ziyaada sana, čat een, ho gaalo laha inta bas al wargidaaya ween šiišiki jiibí (12.16)

<M> een mmm wai čat een

<A> čat een

<M> ille šaan hi warginá bas tilga šiišia

<A> aarfinna indaha fi, aarfinna indaha fi, ya bungaata kula gaal laa yalla hilliye hellata ad'ata loum, d'an kunnehal fi dinneea da aarfine mi Ȱaháb amma šaal xuruus da

<M> wəi

<A> da ma gaalo laha jiibí sei, ha šaalo laha sandá hiil waski waade, al bit al xadiija mašát foogha amikiriye di , kila, šaalo laha, swaara Ȱaháb hiilaha, allaffo kírib, dedda gaal leeha nadiife, ba l hawsa, sakatat síri, gaal laa nadiife, sakatat síri, gaal laha gaal ke bawaddiya le marti tantanaha dassaaha abaad'

<M> hu haadi šaala l laffa be (12.48)

<A> wəi minn as saraariik, tantana tantana dassá fi abaad'a dedda marák

<M> allaffa beeaa ho gaal lei nadife

<A> wai nadiife aaha, hi kan sakatat síri gade kula gaal laha nadiife kula sakatat síri, ma alkallamat leya, wai xalaas dassá fi abaad'a

<M> (yo ba magana)

<A> dedda di mašiite, lamma ba s sandaata

<M> bes sahí bas biwaddiiye le marta tillaffa šeha

<A> ha haajitum šinu

<M> ha marta da ma tixarmo le l barra ma bišiifuua (13.10)

<A> ma taxaram šaade yaamada bas laffanna leena mará waade min hineen da raajíla sarraag da, laffaay kula suwaar Ȱaháb jaabooa laha, min siiditta ma maqasuula, kalšamo qašima ke

<M> ha ma bierfuua

<A> wəi, mašát šigulá dooraat talaata bas dedda gaal, kula mašát le ašara xamsaataha rehhel fookha gade kula, ha hu mašá le sirgutum di ja dedda ligiye maafi gal mará waade jaataha deefe gaal laha waddiini le beet, mine mine hi ma t ti?eerfa, šaalata waddata dedda

<M> šaalata waddataha

<A> wai anta ja kan ligiiya maafi dedda jaat dedda gaal la nukaay fookí maafi da al mařá tilqabban ke (13.40)

<M> anta inti bitukuddi haw bixallium

<A> mašiitaha dooraatha talaata dedda xalaas d'allagooha da bas, al lígata da askut ke, šaršarat kaare ke

<M> le da bas

<A> le jikka sittiin sabiin maragat beya

<M> da bi d dooraat fi d dooraat talaata deel bas

<A> dooraata deela bas

<M> raajilaa sarraak

<A> sarraag, ho l lehém da bigargir haw bijiib la axutaha waade hineen

<M> sarraag bas

<A> wəi sarraag (14.00)

<M> an naaum mi sarraag aloom ke raasha ke al maal ke mine kula biseyyi da ma bikuun

<A> martabaayita, sarraag, mine kula aarfinne, fi bilaabihin garannam qaadi fi l waadiye, sarraak, ana gul jaat be darajitaha mi axeer min bikkulú fi eena, walla ibaštinú

<M> iktulú fi eena walla ke yawa ibaštinu tišiifa hi ba raaşa da (14.15)

<A> ha d'allakha axeer alla (14.15)

<M> alla dawa dadda kan ba našiibaha tugoot lei tišúr tineen talaata ke (14.20)

<A> aaha našiibha bas maafi

<M> našipha maafi

<A> dugut kula ligát sanda gariip ašara jaat beya

<M> gede kula

<A> wəi

<M> be da bas

<A> aaha

<M> fi d dooraat talaata bas (14.27)

<A> fi d dooraat at talaata da, kaafi diš kula magadaat xamsa, al maal al ligata da, aş şaabuun haw al maraati kan askut síri, ba d'aasitha ke da malaana kal, jaat ba dooraataha talaatan joŋ, rehhelna bas rehhelná be l lehed ko, be doort al lehéd bas an rawweet la abuja haw jiit ligiitaha mud'allaga (14.44)

<M> inzeen, kadár bijí bas ligiitiyya mud'allaga

<A> wəi jiit ligiitaha mud'allaga,

<M> mhm

<A> ma ke, ho raafikku da humma d'oolaka kula gayyalo ke bas alla (15.04)

<M> wəi

<A> hu da šinu min tiriile abuyí

<M> intu tiriilukku fi yaat bukaan gulta matá,

<Ad> fi jiare fi bukaan govmen haws

<M> govmen haws, fi komišnas kotas

<MM> šinu fiye

- <A> mašó foog at tiriile, rehhelo aha (15.16)
- <M> fi komišna kotas walla ween, govmen haws da minnaqaadi (15.19)
- <A> diye amma da hineen bas, (15.19)
- <Ad> aa jaay ke
- <A> al kaare kula waddooa
- <Ad> jamb al baarek, baarek hana jiare
- <M> wəi
- <Ad> fi bukaan hagg as sooja ko
- <M> wəi bukaan al baarek hana hana as sooja,
- <Ad> wəi
- <M> d'aaka al baarek hana s sooja al giddaam d'aaka (15.33)
- <A> aa ma beerfuuni, minn al árab dool bas árab sei (15.34)
- <M> ana amís da amís baada haná mm
- <A> naam, aráb hine čaad doola buguulú, ko ummati (15.43)
- <M> jam la jam asambili (15.44)
- <Ad> wəi aráb hana č čaad (15.45)
- <I> hana anjammeena walla
- <A> aa hana anjammeena
- <Ad> ma fakkár le zeen bukaan da wallay
- <I> ar raf weenú
- <A> da r raff aa fi maidukuri hineen bas, ar raf da hana gidan sama bukaana š  
šinigaali al min jaay da, hine bas foog al koltaaya da bas, al bit di šaalooa min hineen  
waddooa le jiare qaadi (16.02)
- <M> wəi, dugut ana jaay da allaageet ajaayis waadaat ke malaan al boos
- <A> yowwa
- <M> boos tineen
- <A> yowwa, min fajír bunaagulu fiyan
- <M> binšan maašaat qaadi čat ana gaayid bašiifhan da bas šabá bišaabí tišaadiin  
tišaadiin
- <A> way tišaadiin dugut kula, anjammeena dool bas
- <M> waadaat gal bizaqridan da zaqraad kula maan aarfaat yo yo, dugut laageetan fi l  
bukaan da (16.21)
- <A> yowwa
- <M> inta kula liiktin da egabtini, ana jaay da
- <A> mista jon sei
- <M> mista jon wəi
- <A> ma irifta sei kan mi ke bišiilak (16.28)
- <M> ana gul minnam da maaši ween, haw awaan jaay da
- <A> aa ligiita foog ad darb
- <M> ana jaay foog al darb jaay wara, anta jiit egabta, yoom jiit kan jiit ligiit al watiir  
waafke hine
- <A> yowwa
- <M> aa way ana gul ana gul an našaara da maaši ween
- <A> aloom hedér ja da, jayyaata leena arbaa čat brahiim ma ja walla ba
- <M> aha hu gaayid ween ke da inta gaayid ween
- <A> fi yunavasiti di
- <M> fi yunavasiti
- <A> uhu gabul kula bijí, animool ja kula, bijiina birud bijiina birud yom waahid gal  
braahim gaal bijí da, mista jon gaayid ya saa ašara

<M> aye

<A> hiil al leel hu hineeni, akaad da ba danná, kula xalaas, dedda arsalو leya marta abuuha marðaan, deda gade da mallagat dahaaba ja, animool da kaamil ma d'awwál zeen (17.09)

<M> gaayid tigira, d'aalib alla bisaw šinu fi

<I> bagarri

<M> d'aalib tigarri aa, lekča arabi

<I> profeso

<M> arabi alla gal arabi

<A> xadiija (17.32)

<M> ha maalá inta arabi haw maalá bunaaduuk mista joon da

<A> hu našaari

<I> aa našaari sei

<M> wəi inta našaari

<A> našaari hu nasaari naas hana jaamen

<M> kefkeef ligiit al luqqat al arabiye (17.49)

<A> ke bas abuyí

<M> gareetaha

<A> dugut kalaama waahid da minn al guwa leya da

<M> ha

<A> an naam ma be?erfa kula,

<M> wallahi ana gul, gabúl da ana gul nasaari how ke kaal ma bilkallam ille n našaara jaamun bas

<A> jaamun, towwa ligiit leyí indiyaay waahid fi janaral da, ana be abba alaač čat gulna huda bišaabí mista joon, ana gul huda kula bišaabí tuf (18.04)

<M> amma humma indiye kula aloom bi?erifu kalaam al arab sei

<A> huda bilkallam ingiliš bas, amma ille d'uula šinu leya čat bišaabí mista joon, nasaari biraa?i fi n naas

<M> ha inta gareeta fi ween, luqat al arabiye, fi saudiye alla

<I> fi l urdun kula

<M> walla, fi urdun aay, hinaak kula bigarru be luqqat al arabiye

<A> dugut tilkallam leya hassa battaan kula ššíkk buguulu ke budooru hiil hineen di

<M> aa hiil hineen he bas al adiile maalá d'iik sei, hassa battaan di ma awja (18.35)

<A> ha buguulu humma kan buguulu hiilum bas az zeene mista jon, kalaamna aniina dugut an nuguula da, baadeen wa ke da weenú n nađiif, be hana luqqit čaat

<M> been arab an najeriya haw arab haw arab al čaat

<A> arab hana čaad wa be aráb hana n najeriya da weenú n nađiif

<M> hana njammeena ay

<A> aa hana njammeena haadi, hana njammeena hassa battaan ana gaayid náji ana gaayid nasayi ke ana gaayid namši, hana barra da waadiin da šabá hanaana da bas sei, hana barra da šabá hanaana da bas

<M> hana l kadaadi da šabá hanaana da bas (19.08)

<Ad> ana kula banši le jamani matá kula belellem deyč,

<M> inta maaši jaaman

<A> ha tidoor tizuk beya abuuk a

<Ad> wəi bamši le jaaman

<M> gurunfál, yo sawweetu fiye sei, maalum mammad,

<I> kabraan be ibrahiim

<M> an naam aniina kabaraaniin jamí wəi , fi l kaddaadi hinaak fi kabiraaniin fi waaza  
 <I> fi waaza  
 <M> aye fi waaza fi waaza, fi l kamaruun wəi  
 <A> aadum  
 <M> alhaaj mahammad ween al gooni (19.48)  
 <I> intu d'awwaltu  
 <M> ana d'awwál hine aye ana hine dugoón ibraahim kula ja, ana fi kaduuna hinaak gabul brahiim ja máša fi bukaaní hinaak haw gabbal  
 <A> ana kula xalleeta minni haadi, xalaas, kan mašeet naadi ijí simiit, kan ma bijí kan taal inta amíš lei umar (20.15)  
 <M> ayye ana ga?ád ma bukunne šaba hineen, ana ille ga?ád fi kaduuna, haw jiit ga?ád hineen xalaas, bukaani da ille bukaanteen bas  
 <A> umar taal albaarak  
 <I> ha katir ga?ad fi kaano walla  
 <M> kaano zaata ma ge?ed, fi kaduuna indí sitte sanaat, xalaas rajeet hineen indí da indi aloom gariib ašara haw saba wa šinu ma na?arfa (20.36)  
 <A> hed jiit hineen a, ana baguul akaad waddooni qaadi da sei intu maafi  
 <M> aa inti aniina maafi, a?a, awaan inti waddooki qaadi da, aniina hine sei  
 <A> yowwa  
 <M> ana jiit hiné fi sánit alf haw tis?e miya wa saba haw tamaaniin  
 <A> ana beerfa ween abuí da  
 <M> seventi eet,  
 <A> kam (20.55)  
 <M> seventi eet, jiit hine da, mašeet kaduuna fi sánit alf haw tis?e miye haw saba wa talaata haw sabiin  
 <A> ha intu fi sána waade bas ana waddooni  
 <M> aa jeyinna hine sei, aha aniina jiina be s sana al intu mašeetu fi, amma humma ke, xaalki dool da awaan mašó leena qaadi aniina beum sei dugó jo raddo dugó raddo inti waddooki (21.20)  
 <A> sei ba zaara amqwí, wará da kula ana gaayde miyaam arbaa sána, šiif waqít zaara amqmí šaalanni laha da, šaalanni kuwa indí dooraat arbaa walla xamsa murtala kataló, ha murtala kula, yoom abasanjo ma rəkəb a,  
 <M> aha  
 <A> he abasanjo kula addalla šaagarí rikíb dugó ana waddooni  
 <M> yowwa, da aniina hineeni, awaan murtala kataló da ana fi kaduuna sei (21.40)  
 <A> akaad da murtaala kataló  
 <M> ana fi kaduuna waqíd da, waaluudat abagana da, abbagana aaše umar hanaayí faayta, umar wuldó fi fi  
 <M> (hausa)  
 <I> hausa (22.50)  
 <M> axawaan, axawaan, abuyí haw be abu hana brahiim da axawaan iyaal am̄ iyaal abu  
 <I> tilkallam luqqaat  
 <M> ana, basma ha be basma kalaam borno, basma kalaam barno jeyyid, ha kan ligiit an naadum al bilkallam leyí da nilkallam, basma kalaam barno, kalaam hawsa, kalaam fallaata, kalaam haw kalaam mandara, gooni zafaafki jaay wəi, he bigát bigát d'ariye ke (23.47)  
 <A> anši šiili hiil haajje

<C> hiil haajje kula mafruuđ'a  
 <A> ke kula bala timši bas  
 <M> maaše ween  
 <A> tiwaddí le zaara  
 <M> yaatú yo aš šuqulaay da, šinu inta, haak leemuun, šiil leemuun (24.08)  
 <A> inta kan di nađ'da tiriitha fađooma hiil al mará le jaaritha  
 <M> ha hi hi šinu leyí gaalat dawwarat bey al mekka, al mará gaalat šinu dugó al  
 nađ'da, gal tumuut alla xaad'ire haadi  
 <A> aa be darritha maatat, enta ḍarriitha maatat, kan dedda, kan me d dur fasíl, enta d  
 darra maatat kula kan gal ke, hi di n nəđ'da, tiriitha fađooma, gal xalagan jadiid  
 şubiyaan şaayilinha (24.44)  
 <M> inzeen, waato maala ad'ooa gade kula, ad'ooa gade kula koofooa be xad'ár jadiid  
 <A> wəi aš şubyaan, kan şaayilinha, wəi, kaareeha ad dassooha fiye da  
 <M> way mašát xalaas aye  
 <A> aše xalagan jadiid şubyaanan şaaylinna, enta jaat gade kan gal aagibe fook  
 qabura kan gal al qibayyir ar raagid da, fiye leye zaríd', naas hine kuure  
 <M> hijarku wasé a  
 <A> arsal brahiim waddá leya (25.09)  
 <M> yo, waddó ma jibtú  
 <A> lissa ma jaabó, axú akaad ja da batiri bas busawwugu fooga, akaad al walád,  
 amís al litineen dedda doorta  
 <M> inzeen, ha hu kula rassal amís šabá saa, baad şalaat adı duhúr, ḍaráb lei waaya,  
 gal ke gal ma bilga iida bijí,  
 <A> zeen (25.30)  
 <M> gal anşı le, la hajje amma hiil al haaj mammad,  
 <A> wəi  
 <M> gal fi gal gurş hana šinu,  
 <A> hana d diine (25.39)  
 <M> hana d diine, gal axudi gadír al bilak leeki, attinna fi ba kan, šinu kula baaxuda,  
 haw kan axadtí, kan gede kula gal ají, asima gal ke inti axattí, axatti gal aguul leyí ke,  
 haw aguula leyya, hu gaal, ligí la watiir, watiir waade pijó  
 <A> wəi  
 <M> an naam da, şará la min naam waayid, saragooa gal šabá kan watiir inta mará  
 waade, al masaarge saragooha  
 <A> wəi (26.05)  
 <M> haw daagadat foogha enta lugooa fi bukaan fi tuwaliim bukaan xidimitum  
 humma bas, yom lugooa kan hiil mará kan gaalat gal ma, ma al watiir di gal ma  
 barkab foogaha  
 <A> inzeen  
 <M> ma bitirkab fookka kan hu şará, ba hiil al bitil haw şará hi, ha gal dugut al watiir  
 inda ti?iddil, fişaan da ma bilga inda bijí dugut al watiir kan xalaas ja da ma bilga  
 birud ejala,  
 <A> wəi (26.25)  
 <M> ho eddalooa, dugó kan, kan, ligí dugó kan bijí amma kan bijí kula gade aš şahar  
 fook alle kan mamaat aš şahar da dugó  
 <A> yo zeen, ha hu gurş hana hajje da, hu kam jikka ašara bas ha ašara d'amaane da  
 maa leena akíl bisey leena šinu  
 <M> hu kan gaal leyí ke ašuru akilku al gade kan aguula la gade kual alfađđal, jikka  
 ašara bas seí

<A> ašara bas fa, ašara nayra sabiin, ad dugut ad deen al foogna kula kam gaayid  
(26.49)

<M> da hu kalaama gaal ke kan gal gade deen fiiku kula da ma šiltuua ad deen al gade kula ya tišiil s sábur bas kan ja kan bikaffi

<A> aa ma bisey leena šay haadi fa, ha d deen da dugut alla l ?alla šiltaha yaamada ba jikka arabaa, wa neera, neera sittiin, kula hi kula siitaha awalt al baare kula jaani arsal leyí n naas al barra dool da naadum dedda bišiil al šabur bas

<M> ha da kan šabá axattu da ad'iiku gade kula gul la iyaad'iiku gade kula aa (27.16)

<A> inzeen

<M> axatti ma ad'eeti leya

<A> ha dugut ammí di kula tidoor tinši da nisey keefanú

<M> ammí inti ille aš šuqúl al atí leena šiqúl, gango ha d'aasaat aš šiqul at tilamlimu leya min al tilamlum timši be

<A> ha dugut da al iyaal čat bidooru maašiin le al magaranta, aa, al qalla ha gade barakkib mine timši beyya (27.45)

<M> le l beet qaadi da, amm kan mašát da al girá doola haw ke

<A> ha, kan ma ke ma bihassil leena súqulan zeen da, iyaal da wala be kakkaduhum, walá be šee leehum, ha ille čap al ke da bukuun kefanú, u al kakkadá di šiqúl ke makatabta fiye dukó waddooha leya da kaamil maafi fa, hu bišiif šabá akaad šúqul al xallá le ammá da bišiif šabá kan ana jiit, ana jiit ligiita fa šay maafi fa (28.11)

<M> ma badri sei

<A> weí, čatta ana baramta fi l kakadá, sei čatta baramta fi l katkadá

<M> ke da kalaam nadiif, at tilefoon kula ille bingadí haw bilkallam bingadí da, kan dárab leyí da gaal leyí agiif dugooní baguul leek al kalaam dugó nissaalam ana gul la yo zeen, anšaan ad darb makunuus, da ha gaal leyí

<A> ammí simiiti abuuki seí, gal hu ma bijí ille š šahár kan tamma, xallí amši algí qaadi, alle

<M> le kaduuna

<A> as tinši, tinši tinši, tilgá bas, išili la katkat hana l iyaal ho iširi laa šinu law čatta tijiiba (29.00)

<M> ammí ana xaayif kan mašát tingadí dige a

<A> ma tingadí

<M> ya mamaat al šahar dugo kan ja

<A> ha hu maalá bisey leena ke, kan min koofo

<M> aa ha mi da bas ha hi kula kan mi tigdar digé

<A> yo agiif bají arsila, kan min koofo abuyí, dugooní biseyyi leena šiqúl

<M> ana sei ma gaal lei ke say gaal leyí ke illa aguula leeku

<A> katkadá abuyí sei mašát leye (29.22)

<M> m?m, ana baguul al kakkadaaya di bas dedda gayyamat al kalaam da, anšit bit ammí gul leum dawa la tiseyi timši, ha da l kalaam da l kalaam, haw kan zaayid kula kan šinu kula kan min hejira kan, mine kula tilga kan šinu kula alla tisil bas

<A> min hejira ana balga šinu, ille hu da jazá da awaddi le kan bukuun mašibe

<M> amís d'akkuwa (29.46)

<A> aadum mašeet, jiit min zaara ammí dool jib d'aasá min

<M> jayyitki di, al amís di

<A> wallahi dis d'aasaaya (29.52)

<M> ha inta hassa ke gaayid fi yunabasiti hinaak bas daaxil, fi yanavasiti, ana beek ma llammeena ille l yoom (30.43)

<I> ille l yoom  
 <M> ille yoom aa wallahay  
 <I> katir baji hine  
 <M> katiir tij ana mimkin ana báji bamši gabul inta bittič haw ke  
 <I> kunni sana baji  
 <M> kunni sana, kan jiit hine da tugoot šahár kam walla sána  
 <I> šaareen  
 <M> wéi, šaareen bas, ba xidimtak qaadi, yaani fi j jaaman, ma tiwaddina maak,  
 waddini maak, gábul ana awaan geed fi kaduuna da, ligiit naadum nasaari waaid, min  
 naas hine ferans, da sawwa ke gal iwaddiina mayí hinaak, ana abeet (31.31)  
 <A> alla hemaay  
 <M> naam  
 <A> hu ma gaal leek waqt al buđurub leek beyya  
 <M> a?a, ille gal kan ana simiit al yaqiin kan anši gade kula le adaramaan aguula laa  
 kan  
 <A> ana maani aarfe kini bamši leya ana bas, bagaabila dukó (31.42)  
 <M> hemá, mugaabalaatki laa di  
 <A> bagaabila ana bas, haraam alla, hemaayí dukt al iyaal dool da sei bidooru loem  
 qasuul, waaid tul ke inda silipaas kula maafi, aa, aloom biraahim hed xalla l beet da  
 talaata šahár  
 <M> kedár mašá da  
 <A> hedár mašá (31.56)  
 <M> nzeen,